

**ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Jozefa Štefanku a členiek JUDr. Anny Petruľákovovej a JUDr. Ivany Izakovičovej v právnej veci žalobcu: **A., spol. s r.o.**, B., IČO: X. zast. JUDr. J. F., advokátom, Advokátska kancelária M. , proti žalovanému: **JUDr. Š., správca konkurznej podstaty úpadcu D., a.s.**, M., IČO: X., zast. JUDr. M. P., advokátom, Advokátska kancelária, K., **o vylúčenie veci zo súpisu konkurznej podstaty**, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 24. septembra 2007 č. k. 14 Cbi 30/2006 – 42, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 24. septembra 2007 č. k. 14 Cbi 30/2006 – 42 **p o t v r d z u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

Prvostupňový súd napadnutým rozsudkom určil, že nehnuteľnosti a to spoluvlastnícky podiel 982/1000 v kat. úz. K., vedené na LV č. X., ako parc. č. X. – zastavaná plocha a nádvorcia vo výmere 5608 m², stavba – dom súpisné číslo X., nepatria do konkurznej podstaty úpadcu D., a. s., M., IČO: X.. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol a účastníkom nepriznal náhradu trov konania.

Vyhovel tým čiastočne žalobe žalobcu, pričom v tej časti, kde žalobca požadoval zaviazat' správcu konkurznej podstaty na vylúčenie veci zo súpisu konkurznej podstaty žalobu zamietol z dôvodu, že podľa ustanovenia § 27 ods. 12 ZKV, súd na návrh správcu schválil vylúčenie veci

z konkurznej podstaty. Až po právoplatnosti rozsudku, že nehnuteľnosti uvedené vo výroku tohto rozsudku nepatria do konkurznej podstaty, správca podá návrh v súlade s ust. § 27 ods. 12 ZKV o vylúčení z konkurznej podstaty, o čom súd rozhodne v rámci konkurzného konania osobitným opatrením.

Pozitívnu časť rozsudku (v ktorej žalobe vyhovel) odôvodnil tým, že vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že v rámci prejudiciálnej otázky nebolo treba skúmať otázku platnosti právneho úkonu, ohľadne prevodu majetku, ktorý je vo vlastníctve žalobcu a ktorý je predmetom tejto žaloby na vylúčenie z konkurznej podstaty tak, ako to navrhol žalovaný. O neplatnosti právneho úkonu bolo rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Košice I, č. k. 10C 1144/99, ktorým žaloba bola zamietnutá. V tomto konaní bolo určené, že prevod nehnuteľností zapísaných na LV č. X. parc. č. X., kat. úz. K. bol vykonaný v súlade so zákonom, pričom podľa § 151d ods. 2/ Občianskeho zákonníka nie je zakázané scudzenie vecí, na ktorej viazne záložné právo. Krajský súd v rámci odvolacieho konania 13 Co 402/02 posudzoval aj otázku neplatnosti právneho úkonu v súlade s ustanovením § 4b ods. 1 písm. a/ ZKV. Poukázal ďalej na právoplatný výsledok sporu 2Cb 1274/2002, ktorým bola popieracia žaloba správcu podstaty zamietnutá.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný. Vzhľadom na to, že po vynesení napadnutého rozsudku došlo k zmene správcu konkurznej podstaty v priebehu odvolacieho konania podal blankytné odvolanie, ktoré doplnil podaním doručeným prvostupňovému súdu 26.11.2007. Procesne k pochybeniu nedošlo, pretože lehotu na odvolanie u nového správcu možno počítať až od doručenia rozsudku.

Napadnutému rozsudku vytýkal, že ho vyniesla samosudkyňa JUDr. D. B., ktorá je aj konkurznou sudkyňou v konaní 1K 313/1997 a tento incidenčný spor bol vyvolaný práve týmto konkurzom. V tom vidí akúsi kolíziu a podľa neho nemala by táto sudkyňa rozhodovať v obidvoch veciach. Správcovi podstaty môže dávať pokyny.

Nepovažuje za správnu argumentáciu prvostupňového súdu v tom, že ak vychádza z rozsudku Okresného súdu Košice I č. k. 10C 1144/1999, ktorým bola zamietnutá žaloba I., a. s., (jedného z konkurzných veriteľov) proti žalovaným D., a.s. a A. spol. s r. o., tak tento je záväzný len pre účastníkov tohto konania, nie však pre všetkých konkurzných veriteľov úpadcu, ktorých je celkovo 190 – vo vzťahu k ostatným konkurzným veriteľom žiadne rozhodnutie súdu vydané nebolo, pričom pojatie veci do súpisu konkurznej podstaty sa týka všetkých veriteľov, nie len oddeleného veriteľa I., a.s. Okresný súd v Košiciach I v konaní 10C 1144/1999 sa zaoberal jedine namietaným dôvodom neplatnosti ale nevyporiadal so všetkými prípadnými dôvodmi

neplatnosti právneho úkonu, to znamená, že nie je vylúčené, že takéto dôvody existujú. Tie isté dôvody, že rozsudok nezaväzuje všetkých veriteľov uviedol aj vo vzťahu k rozsudku krajského súdu 2Cb 1274/2002, ktorý bol potvrdený rozsudkom Najvyššieho súdu SR 2 Obo 33/2006.

Odvolateľ konštatuje, že je možné dospieť k záveru, že neexistuje právoplatné rozhodnutie súdu, ktoré by platilo vo vzťahu ku všetkým konkurzným veriteľom a aj správcovi konkurznej podstaty a ktoré by bránilo súdu prvého stupňa zaoberať sa v tomto konaní v rámci prejudiciálnej otázky aj otázkou platnosti právneho úkonu, na základe ktorého bol majetok úpadcu prevedený na inú osobu. Predmetná nehnuteľnosť bola zahrnutá do konkurznej podstaty úpadcu D., a. s., aj keď ako vlastníak je v katastri nehnuteľnosti zapísaný iný subjekt práve z dôvodu, že sa jej úpadca zbavil na základe neplatného právneho úkonu, ktorý odporuje § 4b ods. 1 písm. a) zákona č. 328/1991 Zb. V odvolacom návrhu navrhol, aby napadnutý rozsudok bol zrušený pretože vo veci rozhodoval vylúčený sudca (§ 221 ods. 1 písm. g) OSP).

Na odvolanie žalovaného sa vyjadril žalobca. Navrhol odvolanie odmietnuť, pretože odvolanie podal účastník, ktorý nebol na to oprávnený.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods.2, OSP), na pojednávaní prejednal vec v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáhal preskúmania rozhodnutia (§ 212 ods.1, § 214 ods. 1 OSP) a dospel k záveru, že odvolanie nie je právne dôvodné, prvostupňový súd rozhodol vecne správne, preto jeho rozhodnutie potvrdil (§ 219 OSP).

Rozhodnutie prvostupňového súdu je správne a odvolací súd sa na jeho vecné a právne dôvody odvoláva. Odvolací súd sa však vypořiadal aj s procesnými námietkami odvolateľa vznesenými v odvolaní (§ 212 ods. 1 OSP). Tie spočívali v tom, že sudkyňa (JUDr. D. B.) prejednávajúca na prvostupňovom súde tento incidenčný spor, je aj konkurznou sudkyňou v konkurze, z ktorého tento spor vyplýva (1K 313/97). Je nad rámec odvolacieho konania v podstate vysvetľovať právne normy odvolateľovi, ktorý má právnické vzdelanie. V tomto ho odvolací súd odkazuje na právnu úpravu ohľadne vylúčenia sudcov či už zo zákona alebo na návrh účastníka (§ 14 a nasl. OSP). Naopak pokiaľ ten istý sudca prejednáva obe veci, má to procesné výhody.

Druhou obdobne nepochopiteľnou námietkou je, že v tej istej skutkovej veci, keď jeden zo 190 konkurzných veriteľov pred súdom nebol úspešný, také rozhodnutie nie je záväzné pre ostatných veriteľov a nejde o prekážku postupu v konaní veci rozsúdenej (§ 159 ods. 3 OSP) a že súd môže túto novú vec posúdiť inak. S tým, že nejde o prekážku „res iudicata“ treba len súhlasiť a nikto netvrdil niečo iné. Na druhej strane zo zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní je

účel incidenčných žalôb jasný a aj to kedy a ako ich treba podať. Výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre účastníkov a pre všetky orgány (§ 159 ods. 2 OSP). Keď však súd rozhodne na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné, ak o nich alebo o ich pravdivosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti (§ 153 ods. 1 OSP), sotva možno očakávať iný výsledok sporu u ďalšieho konkurzného veriteľa, ako žalobcu. Nič nebránilo ani ďalším konkurzným veriteľom k podaniu žalôb.

Neobstojí ani námietka žalovaného, že pre tento spor žalobca nie je aktívne legitimovaný, pretože na vedení sporu nemá naliehavý právny záujem. Ako vyplýva zo žaloby jej predmetom je „vylúčenie veci zo súpisu majetku konkurznej podstaty podľa § 19/2 ZKV“. Neide teda o žalobu o určenie či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je (§ 80 písm. c/ OSP), ale o osobitnú žalobu podľa osobitej právnej normy. V žalobe je zdôvodnené prečo žalobca túto žalobu podáva.

Žalovaný nemal ujasnenú ani otázku odporovateľnosti právneho úkonu, keď ju zrovnával s neplatnosťou právneho úkonu.

Prejednávajúci senát prejednával v odvolacom konaní aj dve veci, ktoré tejto veci predchádzali a skutkovo súvisia. V prvej veci, kde ako žalobkyňa vystupovala I. a.s., L., proti žalovaným v 1. rade: A., spol. s r.o., R. a žalovanému v 2. rade: D., a.s., R., o určenie neúčinnosti právnych úkonov, na odvolanie žalobcu zamietajúci rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 14. mája 2001 č.k. 17 Cb 443/00-62, ako súdu prvostupňového, svojím rozsudkom z 20.3.2002 č.k. 2 Obo 321/2002 potvrdil.

Ďalšou vecou prejednávanou v odvolacom konaní bola vec žalobcu: I., správca konkurznej podstaty úpadcu D., a.s., M., IČO: X., zast. JUDr. L. T., advokátom, Advokátska kancelária, M., proti žalovanému: 1/ A., spol. s r.o. B., IČO: X. a žalovanému 2/ D., a.s. B., IČO: X., o vyslovenie neúčinnosti právnych úkonov, v ktorej rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 25. novembra 2005 č.k. 2 Cb 1274/02-117 žaloba bola zamietnutá a po odvolaní žalobcu rozsudkom odvolacieho súdu zo 4.5.2006 č.k. 2 Obo 33/06 tento rozsudok krajského súdu bol potvrdený. Je treba poukázať na právne dôvody uvedeného rozsudku, pretože sú podkladom tohto rozhodnutia. Uvádza v ňom:

„Odvolací súd konštatuje vecnú správnosť prvostupňového napadnutého rozhodnutia, pričom pokiaľ ide o jeho dôvody musí konštatovať, že tie sú širšieho dosahu, ako sú uvedené v napadnutom rozsudku. Prvostupňový súd nevyhodnotil závažnú právnu skutočnosť, že

pôvodný konkurzný veriteľ I., a.s., Bratislava, potom čo na spoločnosť D., a.s., bol uznesením Krajského súdu v Košiciach z 3.12.1999 č.k. 1 K 313/97 vyhlásený konkurz, dňa 9.6.2000 podala proti odporcom A. spol. s r.o. a D., a.s. návrh na Krajskom súde v Košiciach na „určenie neúčinnosti právnych úkonov dlžníka voči konkurznému veriteľovi – odporovateľnosť podľa ZKV“, ktorá vec bola zapísaná pod sp.zn. 17 Cb 448/00. Rozsudkom zo 14. mája 2001 č.k. 17 Cb 448/00-62 bol návrh navrhovateľa zamietnutý a po odvolaní navrhovateľa Najvyšší súd SR, ako súd odvolací rozsudkom z 20. marca 2002 č.k. 2 Obo 321/01-95 rozsudok prvostupňového súdu potvrdil a rozsudok nadobudol právoplatnosť 24.6.2002. Odvolanie bolo prejednané v tom istom senáte, ako terajšie napadnuté rozhodnutie. Ani podnetu navrhovateľa Generálnemu prokurátorovi SR na podanie mimoriadneho dovolania nebolo vyhovené, pretože nezistil porušenie zákona (VI/2 Pz 435/02-57).

Veriteľ č. 36 – I., a.s., Bratislava na základe zmluvy o postúpení pohľadávky z 24.4.2003 spísanej vo forme notárskej zápisnice č. N. a N. postúpila na postupníka I., s.r.o. Bratislava, pohľadávky aj s príslušenstvom z úverových zmlúv č. 16600-114112/49000 z 11.6.1997 v znení dodatkov č. 1, 2, č. 75002-2219110/4900 zo dňa 30.12.1997, teda tých zmlúv, ktoré boli predmetom konania vedenom na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 17 Cb 448/2000. Odplata za postúpené pohľadávky bola určená v čl. 3 bod 1 v sume 116 613 138,--Sk. Konkurzný veriteľ č. 36 mal zo zmluvy o postúpení uspokojené práva ku dňu 31.12.2004.

Odvolací súd poukazuje na citovaný rozsudok (2 Obo 321/01-95) a na jeho právne dôvody, počnúc posledným odsekom strany 6 až po ukončenie na strane 10. K týmto dôvodom nemá čo dodávať ani ich opakovať, aj pokiaľ ide o zabezpečenie záväzku záložnou zmluvou. ZKV nerieši podrobne v § 7 ods. 4 z pohľadu prechodu práv postupcu na postupníka. Preto sa aplikuje ustanovenie Občianskeho zákonníka (§ 528 ods. 2). Medzi tieto povinnosti bolo potrebné zaradiť aj otázku sporu, ale aj jeho výsledok. Ak súd rozhodol o určitom nároku (odporovateľnosti právnych úkonov), postup ktorý bol zvolený, že neúspešný žalobca, ako konkurzný veriteľ, svoju pohľadávku postúpi inému subjektu, ako konkurznému veriteľovi, aj v ktorého mene správca konkurznej podstaty podá takú istú žalobu (odporovateľnosť právnych úkonov), je ťažko vysvetliteľný. Odvolací súd však nemá dôvod svoj pôvodný právny názor meniť. Ten istý právny vzťah vlastne sa požaduje posudzovať inak ako bol posúdený. To s právom a právnou etikou nemá nič spoločné. A ešte jedna závažná skutočnosť: Ak je nariadená dražba či už dobrovoľná, či ju realizuje správca konkurznej podstaty alebo trebárs exekútor, riadi sa vždy tými istými pravidlami – víťazí najvyššia ponuka. Vychádzať z toho, že pre niektorého záujemcu o predmet dražby bude výhodnejšie, ak ju bude vykonávať ním predpokladaný dražiteľ

nemá nič spoločné s právom ani právnou etikou a súd takým záujmom nemôže poskytnúť ochranu. Možnosť prevodu nehnuteľnosti zaťaženej záložným právom umožňuje zákon a súd to nemôže meniť. Práva záložného veriteľa prevodom dotknuté nie sú, pretože pre realizáciu záložného práva (dražbou) je nepodstatné za akú cenu prevod bol uskutočnený, či vložený do inej spoločnosti. Podstatný je výťažok dražby a tam aj konkurzní veritelia mali možnosť prípadne zabezpečiť záujemcov s tými najvyššími ponukami.

Odvolateľovi treba prisvedčiť, že pokiaľ zo strany žalovaných bola vznesená námietka premlčania (namietaná preklúzia), táto námietka nemá právne opodstatnenie, pokiaľ ide o lehotu, tá je daná.

Podmienky privatizácie a jej výslovne nedokonalý postup bol upravený zákonom, bez súčinnosti súdov, mnohokrát takmer neriešiteľný právny stav, ktorý s likvidáciou privatizácie nastal už bol legislatívou daný na bedrá súdov a súdy aj pri najlepšom postupe môžu zabezpečiť len to, že ich rozhodnutia naplnia túto nedokonalú legislatívu.“

Návrh žalobcu je odôvodnený a vychádza z toho, že aj keď v predchádzajúcich sporoch bol úspešný, že žaloby o neúčinnosť právnych úkonov boli neúspešné, musel žalovať, aby nehnuteľnosti boli vylúčené z konkurznej podstaty, do ktorej boli pojaté na základe popieraných právnych úkonov. Iným spôsobom svoje práva zabezpečiť nemohol. Manipulácie s postupovaním pohľadávok nijaké právne následky na to nemohli mať.

Náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd žalovaným nepriznal, pretože ich náhradu neuplatnili.

Správca konkurznej podstaty, ako odvolateľ, podobne ako vo veci 2 Obo 33/06 požiadal, aby odvolací súd pri potvrdení rozsudku vo výroku pripustil dovolanie (§ 238 ods. 3 OSP), pretože ide o vec po právnej stránke zásadného významu. Svoj návrh odôvodnil tým, že nie je doposiaľ riešená otázka viazanosti ostatných konkurzných veriteľov rozsudkom zaväzujúceho jedného z nich v podstate v rámci prejudícia opätovné skúmanie platnosti právnych úkonov. Pre odvolací súd poskytnúť toto právo účastníkovi by nerobilo problém, keby boli skutočné dôvody takého postupu. Odvolací súd sa s týmito otázkami v tomto odvolaní vypořiadal. Neide o zásadné otázky ale o otázky zákonom vyriešené, ktoré ani v súdnej praxi nerobia problémy.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 17. septembra 2008

JUDr. Jozef Štefanko, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: M. N.